

Przepis art. 8 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym nie może stanowić samodzielnej podstawy do podjęcia uchwały w sprawie przejęcia zadania z zakresu administracji rządowej, w następstwie zawartego w dalszej kolejności porozumienia (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie z dnia 11 maja 2010 r. III SA/Lu 26/10).

Przedmiotem orzeczenia w powołanej sprawie było przejęcie przez gminę zadania publicznego od Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, mającej status centralnego organu administracji rządowej. Istotę sporu prawnego stanowi podstawa prawna do podjęcia uchwały, dotyczącej wybudowania przez jednostkę samorządu terytorialnego terenowej siedziby KRUS, a w konsekwencji do transferu zadania publicznego.

Jako podstawa prawna uchwały został wskazany art. 8 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym zadania z zakresu administracji rządowej gmina może wykonywać również na podstawie porozumienia z organami tej administracji.

Wojewoda w swej skardze trafnie ocenił typologię zadań jednostek samorządu terytorialnego, wyróżniając zadania własne oraz zadania zlecone, ponadto zwrócił uwagę na różne formy przekazania zadań z zakresu administracji rządowej. Treść art. 8 ustawy o samorządzie gminnym wskazuje na dwie formy przekazywania gminom zadań z zakresu administracji rządowej: zlecenie ustawowe (ust. 1) oraz porozumienie (ust. 2).

Zaskarżona uchwała stanowi pierwszy etap w procedurze przejęcia zadania z zakresu administracji rządowej. Drugim etapem byłoby zawarcie porozumienia.

Istota sporu prawnego w niniejszej sprawie sprowadza się do odpowiedzi na pytanie, czy art. 8 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym stanowi może jedyną i wystarczającą podstawę prawną uchwały stanowiącej w dalszej kolejności podstawę do zawarcia porozumienia w sprawie przekazania gminie zadania z zakresu administracji rządowej.

Wojewoda w swojej skardze wychodzi ze słusznego założenia, że przedmiotem porozumienia mogą być tylko te zadania, do wykonywania których kompetencje ma organ, będący stroną porozumienia. W dalszej jednak części skargi Wojewoda błędnie próbuje wykazać, że przekazywane zadanie w postaci budowy placówki terenowej KRUS nie należy do zadań tego organu. Zasadnie w odpowiedzi na skargę wywodzi pełnomocnik Rady Miejskiej, że choć wprost realizacja takich inwestycji nie została wymieniona w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników, to bez wątpliwości można wywieść treści ustawy i aktów wykonawczych, że inwestycje w obiekty budowlane służące obsłudze ubezpieczonych należą do zadań tego organu.

W tej sytuacji podniesiony w skardze zarzut, że zadanie, o którym mowa w zaskarżonej uchwale nie mieści się w zakresie zadań KRUS jest całkowicie chybiony.

W ocenie Sądu zasadne są natomiast podnoszone w skardze zarzuty, iż art. 8 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym nie może stanowić samodzielnej podstawy do podjęcia uchwały w sprawie przejęcia zadania z zakresu administracji rządowej, w następstwie zawartego w dalszej kolejności porozumienia. W związku z zawarciem porozumienia następuje nie tylko przeniesienie zadań, ale również kompetencji służących wykonywaniu "przeniesionych" zadań. Organy gminy uzyskują nie tylko uprawnienia o charakterze organizacyjnym (faktycznym), ale przede wszystkim kompetencje administracyjne (np. prawo

wydawania decyzji, postanowień, innych aktów administracyjnych). Porozumienie stanowi podstawę ustalającą właściwość rzeczową i miejscową do wykonywania zadań publicznych i wywiera skutki wobec wszystkich. Należy jednak zaakcentować, że art. 8 ust. 2 u.s.g. stanowi wystarczającą podstawę do zawarcia porozumienia jedynie przez gminę, natomiast organ administracji rządowej powinien opierać swoją kompetencję do zawarcia porozumienia na odrębnej podstawie, przyznającej wprost temu organowi takie upoważnienie. W związku z tym sam art. 8 ust. 2 u.s.g. nie stanowi wystarczającej podstawy do skutecznego przeniesienia kompetencji organu administracji rządowej na rzecz organu gminy. Artykuł ten ma charakter ustrojowy i - podobnie jak art. 7 u.s.g. - wyznacza pozycję gminy jako organu, który władny jest do zawierania porozumień z organami administracji rządowej w zakresie wykonywania zadań publicznych.

Pogląd ten znajduje szerokie uzasadnienie w Konstytucji, w opartych na niej powszechnie akceptowanych zasadach prawa publicznego oraz przepisach szczególnych.

W świetle powyższego należy przyjąć stanowisko, że sam art. 8 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym nie stanowi wystarczającej podstawy podjęcia uchwały, otwierającej drogę do zawarcia porozumienia w sprawie przekazania zadań zakresu administracji rządowej. Musi istnieć jeszcze konkretny przepis prawa materialnego pozwalający organowi administracji rządowej na dokonanie takiego transferu zadań na gminę. Brak takiego przepisu uniemożliwia zawarcie porozumienia i powoduje brak należytej podstawy prawnej dla uchwały rady gminy w sprawie przejęcia zadania z zakresu administracji rządowej, otwierającej drogę do zawarcia porozumienia.

Żaden obowiązujący przepis prawa nie upoważnia Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego do przekazania gminie (lub innej jednostce samorządu terytorialnego) zadania w zakresie budowy placówki terenowej Kasy. W tej sytuacji KRUS jako centralny organ administracji rządowej nie może przekazać takiego zadania, a zatem gmina nie może go przejąć. W konsekwencji nie ma podstaw do przeprowadzenia procedury transferu zadania publicznego, której elementem jest zaskarżona uchwała.

Źródło: [CBOSA](#)